ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Petra Průchy a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a JUDr. Jana Vyklického v právní věci žalobkyně: **I. Š.,** zastoupená JUDr. Tomášem Truschingerem, advokátem AK Kučera a Truschinger, se sídlem Bašty 413/2, Brno, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, o přezkoumání rozhodnutí žalované ze dne 22. 11. 2011, č. X, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 29. 2. 2012, č. j. 22 Ad 8/2012 - 11,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Zástupci stěžovatelky JUDr. Tomáši Truschingerovi, advokátovi se sídlem Bašty 413/2, Brno, **se určuje** odměna částkou 3.146 Kč. Tato částka mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do šedesáti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí. Náklady právního zastoupení stěžovatele nese stát.

Odůvodnění:

Včas podanou kasační stížností žalobkyně (dále též „stěžovatelka“) brojila proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 29. 2. 2012, č. j. 22 Ad 8/2012 -11, (dále jen „napadený rozsudek“), jímž byla zamítnuta její žaloba proti rozhodnutí žalované ze dne 21. 11. 2011, č. X (dále jen „napadené rozhodnutí“).

Napadeným rozhodnutím žalovaná zamítla námitky žalobkyně proti rozhodnutí ČSSZ ze dne 18. 2. 2010, čj. X, jímž byla zamítnuta její žádost zvýšení starobního důchodu pro nesplnění podmínek § 56 odst. 1 písm. b zákona č. 155/1955 Sb., o důchodovém

pojištění, v platném znění. Stěžovatelka žádala o zvýšení starobního důchodu z důvodu započtu doby péče o postižené děti ve smyslu § 9 odst. 1 písm. e) zákona č. 100/1988 Sb., ve znění platném do 31. 12. 1995, ČSSZ však žádost zamítla, neboť děti stěžovatelky nebyly uznány těžce zdravotně postižené vyžadující mimořádnou péči podle § 37 odst. vyhlášky č. 149/1988 Sb. Napadené rozhodnutí bylo vydáno k realizaci rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 6. 1. 2011, č. j. 22 Ad 30/2010 - 44, ve spojení s opravným usnesením téhož soudu ze dne 2. 2. 2011, č. j. 22 Ad 30/2010 - 48, jímž bylo zrušeno předchozí rozhodnutí žalované o námitkách ze dne 29. 4. 2010.

V žalobě proti nyní napadenému rozhodnutí žalované stěžovatelka uvedla, že žalovaná realizovala nesprávně rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 6. 1. 2011, č. j. 22 Ad 30/2010 - 44 a opravné usnesení téhož soudu ze dne 2. 2. 2011, č. j. 22 Ad 30/2010 - 48. Žalovaná nezjistila plně skutkový stav posuzované věci, nesprávně hodnotila významné skutkové zjištění posuzovaného dítěte I. L. s aspektem doložených důkazů a nesprávně i právně posoudila předmětnou věc. Napadené rozhodnutí stěžovatelka hodnotila jako nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost a nedostatek důvodů. Namítla, že přezkoumávané rozhodnutí nebylo řádně odůvodněno, nebylo uvedeno na základě kterých konkrétních důkazů provedla vyhodnocení, obsah provedených důkazů nebyl vysvětlen. Nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí spatřovala stěžovatelka i v tom, že nebylo zdůvodněno, proč nebyl zhodnocen stav pro posouzení zdravotního stavu i dcery A. Š., nar. X. Navrhla proto, aby napadené rozhodnutí žalované bylo zrušeno.

Krajský soud si připojil spis Krajského soudu v Brně sp. zn. 34 Cad 133/2007, z něhož zjistil, že jeho rozsudkem ze dne 31. 10. 2008 bylo zrušeno rozhodnutí žalované ze dne 7. 5. 2007 č. X a věc vrácena k dalšímu řízení. Tímto rozhodnutím žalovaná zamítla žádost žalobkyně o zvýšení starobního důchodu s odůvodněním, že podle posudku OSSZ Zlín ze dne 2. 6. 2003 nebyly její dcery A. nar. X v době od 9. 9. 1974 do 9. 5. 1978 a dcera I. nar. X v době od 1. 11. 1963 do 23. 8. 1964 těžce zdravotně postižené vyžadující mimořádnou péči. Podle posudku OSSZ Zlín ze dne 2. 1. 2007 pak nebylo možno považovat dceru I. za dlouhodobě těžce zdravotně postižené dítě vyžadující mimořádnou péči i v období od 13. 1. 1962 do 31. 3. 1963. Soud přitom zjistil, že v případě tohoto druhého posudku nebyly ani žadatelka ani posuzovaná dcera při posuzování zdravotního stavu u tohoto jednání přítomny. Proto krajský soud uvedené rozhodnutí zrušil s tím, že žalovaná si od příslušné OSSZ vyžádá nové posouzení zdravotního stavu I. L. v období od 13. 1. 1962 do 31. 3. 1963, s tím, že žadatelku uvědomí o jednání a zároveň ji vyzve k předložení důkazů pro objektivní posouzení zdravotního stavu I. L. v uvedeném období.

Dále si krajský soud připojil spis Krajského soudu v Brně sp. zn. 22 Ad 30/2010, z něhož zjistil, že rozsudkem ze dne 6. 1. 2011 bylo zrušeno rozhodnutí žalované o námitkách ze dne 29. 4. 2010, neb žalobkyně, příp. i posuzovaná nebyly k žádnému jednání pro posouzení zdravotního stavu posuzovaní přizvány, a bylo uloženo vyhotovit posouzení zdravotního stavu dcery stěžovatelky, I. L., z dostupných lékařských podkladů s tím, že k tomuto jednání bude přizvána stěžovatelka i posuzovaná dcera, zároveň s výzvou k předložení event. dalších důkazů pro objektivní posouzení zdravotního stavu dcery I. za období od 13. 1. 1962 do 31. 3. 1963.

Při přezkoumávání napadeného rozhodnutí krajský soud dále zjistil, že v rámci realizace uvedeného rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 6. 1. 2011, č. j. 22 Ad 30/2010 - 44, si žalovaná vyžádala nový posudek OSSZ Zlín, který byl vypracován dne 12. 9. 2011, a z něhož vyplynulo, že ani v dodatečně doložených lékařských zprávách nebyly žádné zmínky o zpětně posuzované době a nejsou tedy dostačující k uznání posuzované dcery jako zdravotně postižené. Lékařka uzavřela, že na základě všech dostupných podkladů nelze prokázat, že v období 13. 1. 1962 do 31. 3. 1963 byla dcera stěžovatelky dlouhodobě těžce zdravotně postiženým dítětem vyžadujícím mimořádnou péči. Na základě tohoto zdravotního posouzení žalovaná námitky stěžovatelky napadeným rozhodnutím ze dne 21. 11. 2011 zamítla. Krajský soud se po posouzení věci ztotožnil se závěry žalované, a uzavřel, že se ani při novém posouzení zdravotního stavu I. L. (posudek OSSZ Zlín ze dne 12. 9. 2011) nepodařilo prokázat nový skutkový stav, který by odůvodňoval odlišné rozhodnutí ve věci. Vzhledem k uvedenému krajský soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

V kasační stížnosti proti napadenému rozsudku a v jejím doplnění stěžovatelka uvedla, že rozsudek napadá v celém rozsahu, z důvodů podřaditelných § 103 odst. 1 písm. a) a b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s."). Stěžovatelka trvá na tom, že je osobou, jíž náleží nárok na zvýšení starobního důchodu ve smyslu § 9 odst. 1 písm. e) zákona č. 155/1995 Sb. o důchodovém pojištění v platném znění, z důvodu započtu doby péče o postižené děti, a to dceru A., nar. X v době od 9. 9. 1974 do 9. 5.1978 a dceru I. od 13. 1. 1962 do 31. 3. 1963 a od 1. 11. 1963 do 23. 8. 1964, i přes skutečnost, že byl v rámci tohoto řízení posuzován pouze zdravotní stav dcery I. v období od 13. 1. 1962 do 31. 1. 1963. Stěžovatelka dále trvá na své argumentaci, že se u obou dcer v uvedených dobách jednalo o postižené děti ve smyslu § 9 odst. 1 písm. e) zákona č. 100/1988 Sb., ve znění účinném do 31. 12. 1995. Posouzení zdravotního stavu ze strany žalované stěžovatelka nepovažuje za správné a objektivní. Veškeré listiny týkající se zdravotního stavu obou dcer byly již správnímu orgánu předloženy. Nebylo např. vůbec přihlédnuto k rozhodnutí soudu sp. zn. P 2059/60 ze dne 20. 2. 1967 a usnesení sp. zn. 11 Nc 152/60 ze dne 15. 4. 1960, kde je konstatován nepříznivý zdravotní stav dětí. Stěžovatelka má dále za to, že došlo k porušení práva na spravedlivý proces, neboť krajský soud vycházel pouze z lékařského posudku žalované a přes námitky stěžovatelky nedošlo k opětovnému posouzení zdravotního stavu obou dcer v rámci řízení před soudem. Soud tak neprováděl dokazování objektivním posudkem. Jak již Nejvyšší správní soud uvedl ve svém rozsudku ve věci sp. zn. 3 Ads 55/2011, věc závislou na lékařském posouzení neposuzuje soud, neboť ten k tomu nemá potřebné znalosti. Zdravotní stav a posudky žalované v takovém případě přezkoumává Ministerstvo práce a sociálních věcí. Dále stěžovatelka namítá, že před správním orgánem, ani před krajským soudem nebyly dostatečně projednány veškeré její námitky, a že pokud již nejsou k dispozici důkazní prostředky o zdravotním stavu jejích dcer, neboť byly ze strany státních institucí skartovány, nelze tuto skutečnost přičítat k tíži stěžovatelky. Stěžovatelka má za to, že krajský soud pouze zhodnotil obsah správního spisu, vzal za svá zjištění správního orgánu, aniž by prováděl vlastní dokazování. Stěžovatelka také namítá, že již v rámci řízení před soudem prvního stupně nebylo přihlédnuto k její žádosti o ustanovení zástupce, který by ještě před vydáním rozhodnutí mohl hájit její práva. Tímto postupem krajského soudu byla stěžovatelka zkrácena na svých právech. Z uvedených důvodů stěžovatelka navrhla zrušení napadeného rozsudku a vrácení věci krajskému soudu k dalšímu řízení.

Žalovaná ve svém vyjádření uvedla, že se domnívá, že v daném případě krajský soud postupoval a rozhodl správně. Kasační stížnost proti napadenému rozsudku považuje za nedůvodnou a je toho názoru, že by měla být zamítnuta.

Nejvyšší správní soud nejprve zkoumal formální náležitosti kasační stížnosti, přičemž zjistil, že je podána osobou oprávněnou a je proti označenému rozsudku přípustná za podmínek ustanovení § 102 a § 104 s. ř. s.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu i řízení, jež jeho vydání předcházelo, v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., neshledal přitom vady, k nimž by musel podle § 109 odst. 4 s. ř. s. přihlédnout z úřední povinnosti; vázán rozsahem a důvody, které stěžovatelka uplatnila ve své kasační stížnosti, dospěl k závěru, že kasační stížnost **není důvodná.**

Z obsahu spisu i ze shora rekapitulovaného průběhu dosavadních řízení plyne, že daná věc je již dlouhodobě a opakovaně řešena, a to s ohledem na požadavky kladené na zpracování posudku nejprve o zdravotním stavu obou dcer stěžovatelky, a v poslední fázi na zpracování posudku o zdravotním stavu dcery I. L.

Rozsudkem Krajského soudu v Brně, ze dne 31. 10. 2008, č. j. 34 Cad 133/2007 - 62, bylo zrušeno rozhodnutí žalované ze dne 7. 5. 2007 a uloženo před novým rozhodnutím si vyžádat nový posudek zdravotního stavu dcery I. L., který měl posoudit, zda byla tato dcera stěžovatelky v době od 13. 1. 1962 do 31. 3. 1963 dlouhodobě těžce zdravotně postižená vyžadující zvláštní péči či nikoliv. Zrušením rozhodnutí žalované ze dne 7. 5. 2007 přitom nebyl zpochybněn první podkladový posudek OSSZ Zlín ze dne 2. 6. 2003, podle něhož nebyly dcery stěžovatelky A. nar. X v době od 9. 9. 1974 do 9. 5. 1978 a dcera I. nar. X v době od 1. 11. 1963 do 23. 8. 1964 těžce zdravotně postižené vyžadující mimořádnou péči. Z tohoto důvodu se nadále již zjišťoval a posuzoval jen zdravotní stav dcery Ireny za období od 13. 1. 1962 do 31. 3. 1963, předtím posouzený posudkem OSSZ Zlín ze dne 2. 1. 2007. Namítá-li tedy stěžovatelka, že měl být v řízení krajským soudem opětovně posouzen zdravotní stav obou dcer ve všech jí uváděných obdobích, potom vzhledem k uvedenému není tato námitka důvodná.

Rovněž návazné rozhodnutí žalované ze dne 29. 4. 2010 krajský soud zrušil, a to rozsudkem ze dne 6. 1. 2011, s tím, že i když stěžovatelka svým jednáním neumožnila dostatečnou součinnost k tomu, aby byl najisto a objektivně zjištěn zdravotní stav dcery I. L. v období od 13. 1. 1962 do 31. 3. 1963, je třeba vyhotovit posouzení zdravotního stavu této dcery z dostupných lékařských podkladů, přičemž k jednání měla být přizvána stěžovatelka i posuzovaná dcera, zároveň s výzvou k předložení event. dalších důkazů.

Jak bylo shora rekapitulováno, žalovaná si poté v rámci realizace uvedeného rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 6. 1. 2011, č. j. 22 Ad 30/2010 - 44, vyžádala nový posudek OSSZ Zlín, který byl vypracován dne 12. 9. 2011, a z něhož vyplynulo, že ani v dodatečně doložených lékařských zprávách nebyly žádné zmínky o zpětně posuzované době a nejsou tedy dostačující k uznání posuzované dcery jako zdravotně postižené. Lékařka uzavřela, že na základě všech dostupných podkladů nelze prokázat, že v období od

13. 1. 1962 do 31. 3. 1963 byla dcera stěžovatelky I. L. dlouhodobě těžce zdravotně postiženým dítětem vyžadujícím mimořádnou péči, a žalovaná na základě tohoto zdravotního posouzení námitky stěžovatelky napadeným rozhodnutím ze dne 21. 11. 2011 zamítla. Žalovaná tak již vyhověla opakovanému požadavku rozsudku, naposledy rozsudku krajského soudu ze dne 6. 1. 2011 a chybějící podkladový posudek pro zdravotní stav dcery I. v období od 13. 1. 1962 do 31. 3. 1963 zpracovala.

Krajský soud se po posouzení věci ztotožnil se závěry žalované, a uzavřel, že se ani při tomto novém posouzení zdravotního stavu I. L. nepodařilo prokázat nový skutkový stav, který by odůvodňoval odlišné rozhodnutí ve věci.

S tímto závěrem se ztotožňuje i Nejvyšší správní soud. Již dřívějším posudkem OSSZ Zlín ze dne 2. 6. 2003 ve vztahu k dceři stěžovatelky A., nar. X, v době od 9. 9. 1974 do 9. 5. 1978 a dceři I., nar. X, v době od 1. 11. 1963 do 23. 8. 1964, a stejně tak i pozdějším, resp. posledním, posudkem ze dne 12. 9. 2011 ve vztahu k dceři I. v době od 13. 1. 1962 do 31. 3. 1963, nebylo jednoznačně prokázáno, že by dcery, či některá z nich v uvedených obdobích byly(a) zdravotně postižené s postižením vyžadujícím mimořádnou péči. Proto žalovaná postupovala správně pokud žádost o zvýšení starobního důchodu z důvodu započtu uplatňovaných dob péče o děti s ohledem na jejich zdravotní postižení zamítla, resp. pokud zamítla námitky proti takovému zamítavému rozhodnutí. K tomu, aby mohlo být vyhověno žádosti stěžovatelky o zvýšení starobního důchodu, by tvrzená zdravotní postižení jejich dcer v uvedených obdobích, musela být prokázána, k čemuž však nedošlo.

Stěžovatelka v kasační stížnosti namítá, že před správním orgánem, ani před krajským soudem nebyly dostatečně projednány veškeré její námitky, přičemž nikterak nekonkretizuje, o které konkrétní námitky by mělo jít. Z obsahu spisu nic takového nevyplývá, naopak se z něj podává, že stěžovatelka byla opakovaně vyzývána k doložení event. dalších podkladů a důkazů pro objektivní posouzení zdravotního stavu dcery I. za posuzované období, přičemž nedoložila nic, co by svědčilo ve prospěch jí tvrzených skutečností. O tom ostatně svědčí i její námitka, že nemůže být k její tíži, že příslušné důkazní prostředky byly již skartovány.

Stěžovatelka v kasační stížnosti také namítá, že nebylo vůbec přihlédnuto k rozhodnutí soudu sp. zn. P 2059/60 ze dne 20. 2. 1967 a usnesení sp. zn. 11 Nc 152/60 ze dne 15. 4. 1960, kde je konstatován nepříznivý zdravotní stav dětí, a že došlo k porušení práva na spravedlivý proces, neboť krajský soud vycházel pouze z lékařského posudku žalované a přes její námitky nedošlo k opětovnému posouzení zdravotního stavu obou dcer v rámci řízení před soudem. Ani tady Nejvyšší správní soud z obsahu spisu nezjistil, že by se stěžovatelka v předchozím řízení výslovně dovolávala zohlednění uvedených rozhodnutí, nebo že by alespoň blíže konkretizovala jejich obsah, stejně jako ze spisu nevyplývá, že by stěžovatelka navrhovala vypracování nového lékařského posudku. I tak však platí, že o provedení navrhovaných důkazů rozhoduje vždy příslušný orgán, a pokud příp. navrhované důkazy nic nového přinést nemohou, zpravidla se neprovádí.

Vytýká-li stěžovatelka krajskému soudu, že pouze zhodnotil obsah správního spisu, vzal za svá zjištění správního orgánu, aniž by prováděl vlastní dokazování, k tomu je třeba konstatovat, že krajský soud postupoval zcela v souladu s okolnostmi případu.

Stěžovatelka nenavrhovala provedení žádných nových důkazů, a soud tak mohl toliko vyhodnotit předchozí řízení, jeho správnost, objektivnost a úplnost. To také po připojení a vyhodnocení spisů z předchozích fází řízení, krajský soud v nyní posuzované věci učinil a neshledal nic, pro co by bylo třeba napadené rozhodnutí žalované zrušit. Tento postup krajského soudu i jeho závěr považuje i Nejvyšší správní soud za správný.

Stěžovatelka také namítá, že již v rámci řízení před krajským soudem byla zkrácena na svých právech, neboť nebylo přihlédnuto k její žádosti o ustanovení zástupce, který by ještě před vydáním rozhodnutí mohl hájit její práva. Tuto námitky považuje Nejvyšší správní soud s ohledem na celkový skutkový stav věci za zcela hypotetickou, s tím, že i kdyby v řízení před krajským soudem zastoupena byla, nebyl by zřejmě výsledek řízení jiný.

Z uvedeného plyne, že ani v řízení před žalovaným správním orgánem, ani v řízení před krajským soudem, se nepodařilo prokázat, že by zdravotní stav stěžovatelčiny dcery I. v období od 13. 1. 1962 do 31. 3. 1963 vykazoval zdravotní postižení vyžadující mimořádnou péči, a proto z takto tvrzeného důvodu žádosti o zvýšení starobního důchodu nebylo možno vyhovět.

Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že napadený rozsudek netrpí žádnou z namítaných vad. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí žalované v souladu se zákonem, a získané podklady správně vyhodnotil. Kasační stížnost tedy nebyla důvodná, a proto ji Nejvyšší správní soud v souladu s ustanovením § 110 odst. 1 in fine s. ř. s. zamítl.

O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1, 2 ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatelka neměla ve věci úspěch, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení, které jí vznikly. Žalované, která by jinak měla právo na náhradu nákladů řízení, nelze náhradu nákladů řízení v souladu s ustanovením § 60 odst. 2 s. ř. s. přiznat.

O odměně ustanoveného zástupce JUDr. Tomáše Truschingera, rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s ustanovením § 11 odst. 1 písm. b) a d), § 7 a § 9 odst. 2 vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „advokátní tarif“), a přiznal mu odměnu za dva úkony právní služby po 1.000 Kč, tj. za převzetí a přípravu zastoupení včetně první porady s klientem a doplnění kasační stížnosti ze dne 13. 6. 2012, celkem tedy 2.000 Kč. Dále Nejvyšší správní soud přiznal ke každému úkonu náhradu hotových výdajů podle § 13 odst. 3 téže vyhlášky po 300 Kč, celkem tedy 600 Kč. Jelikož ustanovený advokát doložil osvědčení o registraci k placení DPH, byla mu odměna zvýšena o částku této daně. Celkem tedy ustanovenému zástupci přísluší odměna ve výši 3.146 Kč, která mu bude vyplacena do 60 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozsudku.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 15. května 2013

pokračování

JUDr. Petr Průcha
předseda senátu